

191. การเปรียบเทียบมาตรฐาน : พันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์ดีเด่น ทนทานแล้ง

Standard Yield Trial : Promising Drought Tolerant Hybrid Corn

พิเชษฐ กรุดลอยมา สุริพัฒน์ ไทยเทศ สมโภชน์ แก้วเทียน
เสกสรร อุดมการเกษตร รัชดา ปรัชเจริญวินัย อรรณพ กสิวิวัฒน์
ทิพย์ศรีณี ลีทินาม ปรีชา แสงโสภา

บทคัดย่อ

จากการเปรียบเทียบมาตรฐานพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์ดีเด่นทนทานแล้ง โดยใช้พันธุ์นครสวรรค์ 2 เป็นพันธุ์ตรวจสอบ ตั้งแต่ปี 2549–2551 วางแผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block Design 4 ซ้ำ 4 แถวต่อแปลงย่อย ปลูกข้าวโพดเป็นแถวยาว 5 เมตร ใช้ระยะปลูก 75 x 20 เซนติเมตร จำนวน 1 ต้นต่อหลุม พบว่าลักษณะผลผลิตมีความแตกต่างทางพันธุกรรมในแต่ละสภาพแวดล้อม และมีปฏิกริยาสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมและสภาพแวดล้อม ในปี 2549 มีข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมจำนวน 6 พันธุ์ ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์นครสวรรค์ 2 (1,083 กก./ไร่) ร้อยละ 7-20 ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ปี 2550 พบว่ามีข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสม จำนวน 9 พันธุ์ ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์นครสวรรค์ 2 (1,067 กก./ไร่) ร้อยละ 8-22 ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และปี 2551 พบว่า มีข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสม 3 พันธุ์ ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์นครสวรรค์ 2 (975 กก./ไร่) ร้อยละ 9-10 ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจากการทดลองใน 3 ปี พบว่ามีข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมจาก นครสวรรค์ จำนวน 13 พันธุ์ ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์นครสวรรค์ 2 ได้แก่ NSX 042007 NSX 042027 NSX 042009 NSX 042021 NSX 042011 NSX 052012 NSX 052014 NSX 052018 NSX 062029 NSX 052016 NSX 052015 NSX 062011 และ NSX 072009 ซึ่งพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมเหล่านี้จะถูกนำไปประเมินผลผลิตในขั้นตอนของการปรับปรุงพันธุ์ต่อไป เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการเปรียบเทียบในสภาพท้องถิ่น ประเมินความทนทานแล้ง แล้วนำไปเปรียบเทียบในไร่เกษตรกร โดยประเมินการยอมรับของเกษตรกรเพื่อเป็นพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมดีเด่นทนทานแล้ง

การนำผลงานไปใช้ประโยชน์

ได้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมจำนวน 13 พันธุ์ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์นครสวรรค์ 2 เพื่อนำไปเปรียบเทียบพันธุ์ในท้องถิ่น ประเมินความทนทานแล้ง และคัดเลือกพันธุ์ที่ดีเพื่อนำไปเปรียบเทียบในไร่เกษตรกร โดยจะมีการประเมินการยอมรับของเกษตรกรเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการขอการรับรองพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมทนทานแล้ง สำหรับแนะนำต่อเกษตรกรต่อไป